

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Trên thế giới này có quá nhiều sách dạy con người tương tác và giao tiếp, dạy chúng ta làm thế nào để trở thành một "cao thủ thuyết phục", chuyên gia đàm phán, nhưng lại không có sách nào dạy chúng ta làm thế nào để đối thoại với chính mình. Khi bạn bắt đầu hiểu được tất cả những thứ bên trong của bản thân, bạn sẽ nhận được sự tín nhiệm và yêu mến của người khác một cách rất tự nhiên. Nếu như không hiểu được chính mình, bạn sẽ khiến nội tâm bị nhiễu loạn, làm nguy hại đến môi trường giao tiếp với mọi người. Sự tương tác giả dối với người khác sẽ là mầm họa lớn nhất khiến cho bạn tự trách mình và trách người, nó cũng là mầm mống tạo ra những giông bão cả phía bên trong và bên ngoài của bạn.

Sự đối nhân xử thế rất quan trọng! Nhưng bạn bắt buộc phải hiểu được chính mình, giao tiếp với chính mình, thì lúc đó bạn mới hiểu và tương tác lành mạnh với người khác. Biết được bản thân cần gì, bạn mới biết được người khác cần gì. Điều này sẽ giúp ích cho hành trình xuất phát lại từ đầu của sự nghiệp cũng như sự điều chỉnh lại trong gia đình, tất cả đều bắt đầu từ việc bạn buộc phải hiểu được chính mình!

(Trích *Con không ngờ, con chỉ thông minh theo một cách khác*, Lư Tô Vỹ, NXB Dân trí, 2017)

Câu 1. (0,5 điểm) Xác định các phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2. (0,5 điểm) Theo tác giả, trên thế giới còn thiếu loại sách nào?

Câu 3. (1,0 điểm) Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong câu sau: "Sự tương tác giả dối với người khác sẽ là mầm họa lớn nhất khiến cho bạn tự trách mình và trách người, nó cũng là mầm mống tạo ra những giông bão cả phía bên trong và bên ngoài của bạn".

Câu 4. (1,0 điểm) Thông điệp nào của đoạn trích trên có ý nghĩa nhất đối với anh/chị? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Phân tích đoạn thơ sau:

"Cây em em có chịu lời,
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.
Giữa đường đứt gánh tương tư,
Keo loan chấp mối tơ thừa mặc em.
Kể từ khi gặp chàng Kim,
Khi ngày quạt ước khi đêm chén thề.
Sự đâu sóng gió bất kì,
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai
Ngày xuân em hãy còn dài,
Xót tình máu mủ thay lời nước non.
Chị dù thịt nát xương mòn,
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây."

(Trích *"Trao duyên"* - *"Truyện Kiều"*, Nguyễn Du, SGK Ngữ văn 10, tập hai, trang 103)

----- Hết -----

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Trên thế giới này có quá nhiều sách dạy con người tương tác và giao tiếp, dạy chúng ta làm thế nào để trở thành một "cao thủ thuyết phục", chuyên gia đàm phán, nhưng lại không có sách nào dạy chúng ta làm thế nào để đối thoại với chính mình. Khi bạn bắt đầu hiểu được tất cả những thứ bên trong của bản thân, bạn sẽ nhận được sự tín nhiệm và yêu mến của người khác một cách rất tự nhiên. Nếu như không hiểu được chính mình, bạn sẽ khiến nội tâm bị nhiễu loạn, làm nguy hại đến môi trường giao tiếp với mọi người. Sự tương tác giả dối với người khác sẽ là mầm họa lớn nhất khiến cho bạn tự trách mình và trách người, nó cũng là mầm mống tạo ra những giông bão cả phía bên trong và bên ngoài của bạn.

Sự đối nhân xử thế rất quan trọng! Nhưng bạn bắt buộc phải hiểu được chính mình, giao tiếp với chính mình, thì lúc đó bạn mới hiểu và tương tác lành mạnh với người khác. Biết được bản thân cần gì, bạn mới biết được người khác cần gì. Điều này sẽ giúp ích cho hành trình xuất phát lại từ đầu của sự nghiệp cũng như sự điều chỉnh lại trong gia đình, tất cả đều bắt đầu từ việc bạn buộc phải hiểu được chính mình!

(Trích *Con không ngờ, con chỉ thông minh theo một cách khác*, Lư Tô Vỹ, NXB Dân trí, 2017)

Câu 1. (0,5 điểm) Xác định các phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2. (0,5 điểm) Theo tác giả, trên thế giới còn thiếu loại sách nào?

Câu 3. (1,0 điểm) Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong câu sau: "Sự tương tác giả dối với người khác sẽ là mầm họa lớn nhất khiến cho bạn tự trách mình và trách người, nó cũng là mầm mống tạo ra những giông bão cả phía bên trong và bên ngoài của bạn".

Câu 4. (1,0 điểm) Thông điệp nào của đoạn trích trên có ý nghĩa nhất đối với anh/chị? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Phân tích đoạn thơ sau:

"Cây em em có chịu lời,
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.
Giữa đường đứt gánh tương tư,
Keo loan chấp mối tơ thừa mặc em.
Kể từ khi gặp chàng Kim,
Khi ngày quạt ước khi đêm chén thề.
Sự đâu sóng gió bất kì,
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai
Ngày xuân em hãy còn dài,
Xót tình máu mủ thay lời nước non.
Chị dù thịt nát xương mòn,
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây."

(Trích *"Trao duyên"* - *"Truyện Kiều"*, Nguyễn Du, SGK Ngữ văn 10, tập hai, trang 103)

----- Hết -----

ĐÁP ÁN KIỂM TRA CUỐI HỌC KỲ II
NĂM HỌC 2021 – 2022
MÔN NGỮ VĂN - KHỐI 10
Thời gian làm bài: 90 phút

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3,0
	1	Các phương thức biểu đạt của đoạn trích: Nghị luận, biểu cảm	0,5
	2	Theo tác giả, trên thế giới <i>không có sách nào dạy chúng ta làm thế nào để đối thoại với chính mình.</i>	0,5
	3	- Biện pháp nghệ thuật: + Liệt kê: <i>trách mình và trách người; những giông bão cả phía bên trong và bên ngoài của bạn.</i> + Ẩn dụ: <i>những giông bão</i> – suy nghĩ, hành động tiêu cực, đại dốt, thiếu chín chắn của con người. - Tác dụng: + Tăng sức gợi hình gợi cảm và giá trị biểu đạt cho câu văn. + Nhấn mạnh tác hại to lớn của việc tương tác giả dối với người khác sẽ dẫn đến một loạt những hệ lụy tiêu cực kèm theo.	1,0
	4	HS có thể tự rút ra những thông điệp phù hợp và bình luận thông điệp ấy. Dưới đây là một số thông điệp gợi ý có thể rút ra: - <i>Hãy cố gắng hiểu mình sâu sắc để biết thêm yêu bản thân mình và mọi người xung quanh.</i> Vì chỉ khi chúng ta hiểu được bản thân mình, hiểu được những điểm mạnh điểm yếu của mình thì chúng ta mới đưa ra được cho mình những sự lựa chọn sáng suốt, từ đó trong các mối quan hệ giao tiếp hàng ngày chúng ta sẽ dễ tạo được thiện cảm với mọi người xung quanh nhiều hơn, cơ hội thành công từ đó cũng sẽ được rộng mở. - <i>Đừng sống thờ ơ, vô cảm mà hãy biết cảm thông, yêu thương và thấu hiểu người khác.</i> Người Việt Nam chúng ta có câu <i>"Một con ngựa đau, cả tàu bỏ cỏ"</i> , khi chúng ta biết trân trọng và giúp đỡ người khác khi họ gặp khó khăn chính là chúng ta đang làm cho cuộc sống của chính mình trở nên ý nghĩa hơn, vì cho đi chính là nhận lại, nhận lại sự tin tưởng, biết ơn, trân trọng của người được giúp đỡ...	1,0
II		LÀM VĂN	7,0
		a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	0,5
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Phân tích 12 câu thơ đầu trong đoạn trích <i>"Trao duyên"</i> (Trích <i>"Truyện Kiều"</i> – Nguyễn Du).	0,5
		c. Triển khai vấn đề cần nghị luận thành các luận điểm phù hợp theo trình tự, sử dụng tốt các thao tác lập luận, biết kết hợp giữa nêu lí lẽ và đưa dẫn chứng, có cảm nhận sâu sắc.	
		<i>Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm và đoạn/bài thơ</i>	0,5
		1. Lời nhờ cậy của Thúy Kiều với Thúy Vân (2 câu đầu) - Lời nói + "Cậy": Đồng nghĩa với "nhờ" nhưng "cậy" còn bao hàm ý nghĩa gửi gắm, mong đợi, tin tưởng về sự giúp đỡ đó. + "Chịu lời": Đồng nghĩa với "nhận lời" nhưng "nhận lời" nó còn bao hàm sắc thái tự nguyện, có thể đồng ý hoặc không đồng ý, còn "chịu lời" thì bắt buộc phải chấp nhận, không thể từ chối bởi nó mang sắc thái nài nỉ, nài ép của người nhờ cậy. - Hành động: "Lạy, thưa" + Là hành động của người bề dưới với người bề trên, nhưng ở đây Kiều là chị lại lạy, thưa em mình. + Đây là hành động bất thường nhưng lại hoàn toàn bình thường trong hoàn cảnh này bởi hành động của Kiều là lạy đức hi sinh cao cả của Thúy Vân. Bởi vậy, việc Thúy Kiều nhường, hạ mình van nài Thúy Vân là hoàn toàn hợp lí. → Hành động bất thường đặt trong mối quan hệ với các từ ngữ đặc biệt đã nhấn mạnh tình thế éo le của Thúy Kiều. - Hoàn cảnh đặc biệt của Kiều: + Thúy Kiều phải tha thiết cầu xin Thúy Vân thay mình kết duyên với Kim Trọng. Kiều biết rằng việc mình đang nhờ Vân ảnh hưởng lớn đến cuộc đời em sau này bởi Thúy Vân và Kim Trọng không có tình yêu. + Tâm trạng của Kiều đau khổ, tuyệt vọng bởi người ta có thể trao cho nhau kỉ niệm, đồ vật chứ không ai đi trao đi tình yêu của mình.	1,0
		2. Lí lẽ trao duyên của Kiều (10 câu tiếp theo) <i>a. Kiều bộc bạch về tình cảnh của mình.</i> - Thành ngữ "đứt gánh tương tư": chỉ tình cảnh tình duyên dang dở của Kiều, nàng bị đẩy vào bước đường cùng không lối thoát giữa một bên là chữ hiếu một bên là chữ tình nên trao duyên là lựa chọn duy nhất của nàng. - Chữ "mặc": Là sự phó mặc, ủy thác, ủy nhiệm. Kiều đã giao toàn bộ trọng trách cho Vân thay mình trả nghĩa cho Kim Trọng. → Cho thấy tâm trạng đau đớn, xót xa của Kiều → Là lời thuyết phục khôn khéo của Kiều dấy lên tình thương và trách nhiệm của người em	2,5

	đối với chị của Thúy Vân. <i>b. Kiều kể về mối tình với chàng Kim</i> - Hình ảnh "Quạt ước, chén thù": Gợi về những kỉ niệm đẹp, ấm êm, hạnh phúc của Kim và Kiều với những lời thề nguyện, đính ước gắn bó, thủy chung. - "Sóng gió bất kì": Tai họa bất ngờ ập đến, Kiều bị đẩy vào tình thế tiến thoái lưỡng nan, phải chọn giữa tình và hiếu. Kiều đã chọn hi sinh chữ tình. → Vừa bộc lộ tâm trạng đau đớn, xót xa của Kiều, vừa khiến Vân xúc động mà nhận lời. <i>c. Kiều nhắc đến tuổi trẻ, tình máu mủ và cái chết</i> - Hình ảnh ẩn dụ "Ngày xuân": Tuổi trẻ → Vân vẫn còn trẻ, còn cả tương lai phía trước - "Tình máu mủ": Tình cảm ruột thịt của những người cùng huyết thống → Kiều thuyết phục em bằng tình cảm ruột thịt. - Thành ngữ "Thịt nát xương mòn" và "Ngậm cười chín suối": nói về cái chết đầy mãn nguyện của Kiều → Kiều viện đến cả cái chết để thể hiện sự cảm kích thật sự của mình khi Vân nhận lời ⇒ Lí lẽ của Kiều vừa thấu tình vừa đạt lí khiến Vân không thể không nhận lời ⇒ Kiều là một người con gái thông minh, sắc sảo cũng đầy tình cảm, cảm xúc. ♦ Nghệ thuật: - Cách sử dụng từ ngữ tinh tế, tài tình - Sử dụng các thành ngữ dân gian và hình ảnh ẩn dụ - Sử dụng các thủ pháp nghệ thuật liệt kê, ẩn dụ. - Giọng điệu nhẹ nhàng, da diết, giàu cảm xúc. ♦ Kết bài: - Khái quát nội dung và nghệ thuật của 12 câu thơ đầu. Liên hệ, mở rộng ý...	0,5
	d. Chính tả, dùng từ, đặt câu Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0,5
	e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc, có cách diễn đạt mới mẻ về vấn đề nghị luận.	0,5
	ĐIỂM TOÀN BÀI THI : I + II = 10,00 điểm	